

Domar som får stor betydelse för offentliga upphandlingar framöver

Charlotte Brunlid
Advokat, Special Counsel

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har nyligen meddelat två domar* som kommer att få stor praktisk betydelse framöver för både företag och upphandlande myndigheter. Företag som inte anpassar sig till det nya rättsläget riskerar att gå miste om möjligheten att överpröva vissa upphandlingsfel.

Vad är nytt?

De båda domarna innebär att upphandlande myndigheter och enheter ska redovisa den största kvantitet eller det högsta värde som ska gälla för ramavtal (s.k. takvolym). Kravet gäller för både ramavtalet med en leverantör och ramavtal med flera leverantörer.

Den viktigaste nyheten i domarna är dock att HFD inför en helt ny "påtalandeskyldighet" för leverantörer. Någon sådan skyldighet har inte förekommit tidigare inom offentlig upphandling.

Vad innebär "påtalandeskyldigheten"?

En leverantör som vill ha chans att vinna senare överprövning på grund av brister i ett upphandlingsunderlag behöver ställa frågor eller begära förtydliganden från den upphandlande myndigheten eller enheten redan under anbudstiden.

Om sådana frågor eller förtydliganden inte efterfrågats och det saknas godtagbara skäl för detta, kan nämligen ansökningen om överprövning komma att avslås med hänvisning till att den klagande leverantören inte har

försökt begränsa sin skada.

Vad bör företag tänka på vid offentliga upphandling?

Upphandlingsdokument innehåller i princip alltid otydligheter. Det kan vara svårt för anbudsgivare att överblicka vilken praktisk betydelse oklara krav kan få eller vilka oklarheter som får en uteslagningsgivande effekt vid anbudsutvärderingen. Med hänsyn till HFDs bedömning bör leverantörer som upptäcker oklarheter i upphandlingsunderlaget ställa frågor och begära förtydliganden redan under anbudstiden. Detta åtminstone tills det blir tydligt var gränsen går för sådana godtagbara skäl som medför att en påtalandeskyldighet inte föreligger.

Vilken effekt får domarna för upphandlande myndigheter?

Med HFDs bedömning är det nu tydligt att en största kvantitet eller högsta värde som gäller för ramavtal ska redovisas vid offentlig upphandling, i detta fallet över tröskelvärdena. Den nya påtalandeskyldigheten kommer sannolikt att innebära att man som upphandlande myndighet får räkna med betydligt fler frågor under anbudstiden, åtminstone under en övergångsperiod.

För mer information, kontakta gärna vårt Upphandlingssteam genom Charlotte Brunlid.

*Domarna som Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 10 januari 2022 har [mål nr 196-21 och 6151-6159-20](#).

Bakgrunden till den tidigare debatten om takvolym finns EU-domstolens domar i målen [Coopservice](#) och [Simonsen & Weel](#).

Tjänster   Offentlig upphandling, Corporate
